

Hvad med menneskene?

HVAD MED OS?, Danmark 1963. Prod.: Bent Christensen filmproduktion a/s. Instr.: Henning Carlsen. Manus.: Leif Panduro. Foto: Henning Kristiansen. Dekor.: Steini Sveinbjörnsson. Musik: Krzysztof Komeda. Klip: Maj Soya. Medv.: Erno Müller, Maud Berthelsen, Buster Larsen, Preben Neergaard, Jørn Jeppesen, Poul Hagen, Kirsten Rolfes, Morten Grunwald, Claus Nissen, Klaus Nielsen.

Opus II blev ikke en entydig succes for den lovende *Henning Carlsen*, der ikke er bange for at lade sig inspirere på godt og ondt. Der er gjort mange indvendinger mod filmens stilistiske excesser og bevidste modernisme, der ikke er forlangt i indholdet. Stilen får overvægt, og den i forvejen løse historie bliver kun mindre engagerende, svaghederne træder endnu tydeligere frem. Den panduroske maskingevedialog mellem to personer, der kan være herlig læsning, får på filmen ikke den samme karakterskabende virkning som i litteraturen. Den på filmen udtalte replik bliver langsommelig og søgt, og der går en masse tid med at få dialogen til at glide, med at klippe frem og tilbage. Det føles konstrueret og tager plads op for grundigere karakteristik af personerne. Historien falder på personkarakteristikken – først og fremmest. Den formår ikke at videregive en interesse for det indre drama, der postuleres. Man engagerer sig kun momentvis for alvor; spørgsmålet om skyld og fortid synes så inderligt uvedkommende, selvom slutningen får én til at tænke på *Lindsay Andersons* udtalelser om „On the Waterfront“, der vel at mærke var en ringere film. Kærlighedshistorien, der ikke er en kærlighedshistorie, men et erotisk møde med øjeblikkelige værdier som eneste og rimeligste resultat, muntres op af *Maud Berthelsens* herligheder – utroligt så en dejlig dame kan interessere –, og hun er benyttet klogt og økonomisk. Til gengæld lades eks-frihedskæmperen i stikken med sine aldrig formulerede samvittighedskvaler. De danske filmskurke A/S dukker, som i tegnefilm, op bag hvert gadehjørne, og der zoomes og fryses på dem, uden at det bliver meget andet end effekter. Frækheder ville have været forsvarligere, idet de kan være et gyldigt mål i sig selv. Det er det modernistiske ikke.

P. M.

Ford om Ford

DONOVAN's REEF („Her kommer Donovan“), USA 1963. Prod.: John Ford Productions. Instr.: John Ford. Manus.: Frank Nugent, James Edward Grant. Foto: William Clothier, Technicolor. Klip: Otho Lovering. Dekor.: Hal Pereira, Eddie Imazu. Musik: ingen angivelse. Medv.: John Wayne, Lee Marvin, Jack Warden, Elizabeth Allen, Cesar Romero, Dorothy Lamour, Jacqueline Mazurki, Mike Mazurki, Marcel Dalio, Jon Fong.

Som *Hitchcock* kan *John Ford* af og til lide at udfordre sit publikum, tirre den anonyme masse, der forbruger hans udfoldelser efter forgodtbefindende. I reglen kan man lide ham for det og således da også i dette tilfælde, hvor han med vitalitet og grotesk humor fægtter i alle retninger. Han gør sig meget lystig på egen bekostning, og det sker ikke i en privat og kun for kendere kostelig film om film, men i et letfatteligt balladeorgie, der vel kan irritere ved sin mangel på konsekvens, men som alligevel i sin ironi, humor og djærvhed langt overskygger eventuelle sure indvendinger. Man kan ikke andet end fryde sig over hans gennemførte parodi på sin egen mandfolke-dyrkelse; *Wayne* er *Wayne*, som aldrig før, slagsmålene er absurditeter og kvinderne er i vejen, som aldrig før. Det irske sættes i relief af det søgt eksotiske og det religiøse bliver acceptabel blasfemi.

Tempoet er rask, kameraarbejdet inspireret og eksakt og historien det rene nonsens, man kan ønske sig. Flugten fra virkeligheden er uforskammet dejlig og *Elizabeth Allen* er en udfordring. *Dorothy Lamour* har aldrig været bedre og sådan er det hele vejen igennem. Der er for meget af alting, selv af *Ford*, og morsomt er det. En sejr for professionalismismen.

P. M.

RETURTITLER: .....

„Fever in the Blood“
„The Key Under the Mat“
„Not for Money“
„Sailors on Vulcanos“
„The Shark“
„The Blind Eye of the Police“
„The Princess Takes a Holiday“
„Blue Blood and American Oil“
„Vid vägs ända“
„Light on Toe“
„A Woman Is Shadowed“
„The Gambler and the Girl From the Salvation Army“
„The Sun Stood Still“
„Le mystère de l'amour“
„Live Dangerously“

.....